

Gilde bestuursleden houden zich bezig met strategische filantropie

Beste lezers dit is een doordenkertje. Waarmee houden wij ons bezig? Daarmee dus. Hoe kom ik hierbij zult u vragen? Welnu, op vrijdag 19 februari jl. bevond ik mij als toehoorder in de aula van de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Prof. dr. Lucas C.P.M. Meijs hield daar zijn inaugurele rede over het opnieuw uitvinden van strategische filantropie. Vaak denken wij bij het woord filantropie aan een Amerikaanse uitvinding, aan namen als Carnegie, Ford, Rockefeller terwijl de jongere generatie eerder zal denken aan een Bill Gates of George Soros, Amerikaanse multimiljardairs van deze tijd, die er om wedijveren om hoog op het lijstje van grote nog levende filantropen te mogen staan.

Filantropie in wetenschappelijke zin is echter meer dan dat. De Nederlandse Gilden kunnen als filantropische organisaties worden gekenmerkt. Het zijn tenslotte organisaties van mensen die bereid zijn een vrijwillige inspanning te leveren, hun tijd beschikbaar te stellen voor een goed doel. Deze organisaties streven niet naar winst. Wanneer er sprake is van een overschot dan wordt dat besteed aan de doelstellingen van de organisatie en niet toegekend aan aandeelhouders of management. De filantropische organisatie wordt bestuurd door onafhankelijke burgers en vormt daarmee een tegenhanger van de kapitalistische onderneming die zich veelal kenmerkt door winstbejag. Het is overigens wel grappig om te constateren dat filantropi-

sche organisaties in het vroegere, door de communistische ideologie geregeerde Oostblok non-existent waren, een feit waar Ronald van der Giessen, directeur van het Oranje Fonds, mij tijdens de borrel na afloop attent op maakte.

Waar gaat het om bij het besturen van een filantropische organisatie? De filantropische inspanning, het organiseren van een belangeloze inzet door vrijwilligers moet worden volgehouden, moet gesteund worden, moet kracht worden gegeven. Alle mogelijke vertalingen van het begrip *sustainability*, dat Meijs in zijn in het Engels uitgesproken rede hanteert, zijn hier van toepassing. Dit verduurzamen van filantropische betrokkenheid ziet hij dan ook als een van de strategische uitdagingen waarvoor filantropische organisaties – lees Gilde bestuurders – voor staan. Een andere is de zorgvuldige selectie en uitvoering van programma's. Het optimaal laten functioneren van management en bestuur vormt het verbindingsstuk tussen deze twee uitdagingen en is een strategische uitdaging op zich.

In zijn rede, die na afloop in de vorm van een brochure werd uitgegeeft, werkt Meijs dit thema verder uit. Het gaat hem er om dat organisaties in deze sector op langere termijn beter gaan presteren en dat kan uiteraard alleen door middel van het volgen van een doelbewuste strategie. Filantropische organisaties moeten impact hebben, doelen bereiken, aan verwach-

tingen voldoen. Hij constateert dat Nederland en niet alleen Nederland, maar alle Europese landen, te maken hebben met een terugtrekkende overheid. Voor het verkrijgen van subsidies zullen organisaties als de onze steeds meer met andere organisaties moeten samenwerken en tegelijkertijd zich moeten onderscheiden van wat anderen doen. Laat de overheid het bij subsidiëring afweten dan zullen andere geldschietters hetzij bedrijven dan wel particulieren moeten worden geïnteresseerd. Het wordt er allemaal niet gemakkelijker op, wel uitdagender. Binnen de economie, binnen de samenleving kan vrijwilligerswerk als een natuurlijke hulpbron worden gezien. Het is aan ons om die hulpbron te ontginnen. ■

Wim Koole

SamenSprak-verwarringkje

Willibrord Ruigrok, die in Hilversum behalve als wandelgids ook bezig is in Samenpraak, vroeg aan zijn pupil, een jongeman uit Rwanda, om uitleg van de uitdrukking

“De haren rijzen me te berge”. Na enig nadenken zei die: Ja, je moet naar de kapper. ■